

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön kyselytutkimukset maakunnan asukkaiden ja valtuutettujen mielipiteistä, Etelä-Savon maakuntapuntari 2020–2021:

Eteläsavolaisilla pessimistiset näkymät tulevaisuuteen

Asukkaiden mielestä Etelä-Savon valttikortteihin tulevaisuudessa kuuluvat vetovoima matkailukohteena, luonto ja ympäristö sekä asuinviihtyvyys. Suurimmat uhkat puolestaan ovat maakunnan ja sen kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelujen heikentyminen, koulutusmahdollisuuksien niukkuus, toimeentulo-ongelmat ja työpaikkojen vähentyminen. Eteläsavolaisten näkymät olivat maan pessimistisimmät.

Valtuutettujen mielestä Etelä-Savossa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut kuntatalous, lasten päivähoito, terveyspalvelut, peruskoulut, työllisyys ja elinkeinojen kehittäminen. Toisessa päässä ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana ovat kuntaliitokset, joita kolme neljästä (75 %) valtuutetuista ei pidä tärkeänä. Yli puolet (55 %) valtuutetuista on valmis ehdolle, joka viides ei osannut sanoa tai ei ole lähdössä.

Etelä-Savon asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (73 %), maakunnan, (69 %), EU:n (62 %), eikä valtakunnan päättäjiin (65 %). Etelä-Savossa suhtaudutaan päätöksentekijöihin selvästi varauksellisemmin kuin muualla maassa. Yksi selittävä tekijä lienee maakunnassa vellonut keskustelu sote-uudistuksesta.

Eteläsavolaisten tärkein asuinalueen valintatekijä on turvallisuus ja häiriöttömyys. Asukkaat arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaani pitäisi olla suurin piirtein se, mikä heillä tällä hetkellä jo on. Enemmistön (54 %) mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km.

Etelä-Savon asukkaista vain neljännes kannattaa sote-uudistusta ja lähes joka toinen suhtautuu varauksellisesti. Melko vaatimatonta kannatusta selittää se, että enemmistö uskoo uudistuksen seuraamuksena palvelujen maakunnassa heikkenevän nykyisestä.

Eteläsavolaiset luottavat eniten Ylen TV- (75 %) ja radio (74 %) sekä STT (73 %) uutisiin. Enemmistö eteläsavolaisista arvioi myös MTV3:n uutisten (69 %), oman maakunnan suurimman lehden (53 %), Helsingin sanomien (53 %) ja paikallislehtien (51 %) uutisointien olevan luotettavaa.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin ja mediaan sekä sote-uudistusta ja sen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä koulutusmahdollisuudet ovat Etelä-Savon kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Löytyy kaksitoista asiaa, joissa enemmistö Etelä-Savossa odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat maakuntaan kuuluvien kuntien (70 %) ja koko maakunnan (69 %) talous, sosiaali- ja terveystaloudet (67 %), koulutusmahdollisuudet (61 %), asukkaiden toimeentulo (59 %), työllisyystilanne (57 %), yritystoiminnan vireys (56 %), liikenneyhteydet (53 %), rikollisuus (52 %), asukkaiden henkinen mieliala (51 %), asumisen hinta (51 %) ja kauppapalvelut (50 %). Mielialat ovat sen verran synkkiä, että optimismille ei jää paljon sijaa.

Hieman optimistisemmiksi näkemykset kuitenkin kääntyvät, kun vastaajat arvioivat maakunnan vetovoimaa matkailukohteena (38 % uskoo kehittyvän parempaan suuntaan), luonnon ja ympäristön tilaa (36 %) ja asumisviihtyvyyttä (34 %).

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa vetovoima matkailukohteena voisi lisääntyä. Talouden ongelmien kuitenkin epäillään uhkaavan myös tämän vision toteutumista.

Odotukset Etelä-Savossa poikkeavat selvästi koko maan keskiarvosta. Tuntuvasti keskimäärää optimistisempia eteläsavolaiset ovat ainoastaan silloin, kun he arvioivat asumisen kustannuksia ja ympäristön tilaa. Lähes kaikissa muissa asioissa kehitysodotukset ovat keskimäärää synkempiä.

Etelä-Savon asukkaiden näkemykset ovat muuttuneet osin aiempaa vieläkin pessimistisemmiksi verrattuna vuoden vaihteeseen 2016–2017. Aiempaa useampi ennakoii ongelmien lisääntyvän etenkin luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen, rikollisuuden, matkailun vetovoiman, elinolojen ja koulutusmahdollisuuksien osalla. Aiempaa useampi on optimistinen lähinnä vain arvioitaessa koulutusmahdollisuuksia ja suvaitsevaisuutta.

Etelä-Savon asukkailla on heikko luottamus kaikkiin päättäjiin

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitimiuden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamuksessa päättäjiä kohtaan ei ole hurraamista. Etelä-Savon asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (73 %) ja oman maakunnan päättäjiin (69 %). Enemmistö tuntee epäluottamusta myös EU:n vallankäyttäjää (62 %) ja kotoisia valtakunnan tason päättäjiä (65 %) kohtaan. Etelä-Savon asukkaat suhtautuvat päätöksentekijöihin selvästi varauksellisemmin kuin koko maan väestön keskimäärin.

Etelä-Savon asukkaat arvioivat lähialueen päättäjiä kielteisemmin kuin neljä vuotta sitten. Tämä on poikkeuksellista, koska muualla maassa luottamus on pääsääntöisesti lisääntynyt. Luottamus asuinkunnan päättäjiin on vähentynyt -10 prosenttiyksikköä ja maakunnan päättäjiin -9 prosenttiyksikköä. Suhtautuminen valtakunnan tason päättäjiin on kutakuinkin ennallaan. EU:n päättäjiä kohdellaan hieman helläkätisemmin kuin aiemmin (+ 7 prosenttiyksikköä).

Etelä-Savossa pidetään arvossa asuinalueen turvallisuutta ja häiriöttömyyttä

Maakuntapuntarissa vastaajilta kysyttiin tärkeimpiä tekijöitä välittömän asuinalueen ja asuinympäristön valinnassa. Vastaajat valitsivat kymmenen tekijää sisältäneeltä listalta enintään viisi tärkeimmäksi kokemaansa.

Etelä-Savon asukkaiden keskuudessa nousee yksi asuinalueen valintatekijä selvästi ylitse muiden. Tämä on asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys (68 % valitsee viiden tärkeimmän joukkoon). Muita keskeisiä ovat asumisen edullinen hinta (57 %) ja palveluiden sijainti lähellä asuntoa (37 %).

Vähemmän keskeisinä pidetään asuinalueen kaupunkimaisuutta ja asumisympäristön korkeaa laatua. Nämä voivat olla monelle olennaisia valintatekijöitä, mutta eivät kuitenkaan tärkeimpiä. Jos jostakin joudutaan tinkimään, niin sitten näistä.

Etelä-Savon asukkaiden näkemykset eroavat koko maan asukkaiden arvioista. Asuntojen edullinen hinta on keskimäärää tärkeämpi asuinympäristön valintakriteeri. Hyvät liikenneyhteydet ja palvelut lähellä asuntoa ovat keskimäärää vähemmän tärkeitä. Muilta osin erot muihin suomalaisiin ovat pienempiä.

Eteläsavolaiset arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan pitäisi olla suurin piirtein se, mikä heillä tällä hetkellä jo on. Vastanneista kaksi viidestä (40 %) asuu alle kymmenen kilometrin päässä kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustasta. Tätä matkaa pitää ihanteellisena yli kolmannes (36 %). Yksi kuudesosa (15 %) asuu 11–50 kilometrin päässä ison kaupungin keskustasta, kun tämä tyydyttäisi neljänestä (26 %). Yli 50 kilometrin päässä asuu kaksi viidestä (39 %). Sopivana etäisyytenä tätä pitää reilu neljännes (28 %). Osa yli 50 kilometrin etäisyydellä asuvista haluaisi muuttaa lähemmäksi palveluja.

Enemmistön (54 %) mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km. Kuudesosalle (15 %) alle 20 kilometrin matka on hyvä ja noin kymmenesosalle mökkimatkan pituudella ei ole mitään merkitystä

Etelä-Savon asukkaista vain neljännes kannattaa sote-uudistusta, rahoitusmallia lähes joka toinen

Sote-uudistukseen liittyen vastaajilta kysyttiin mielipidettä hankkeen hyväksyttävyydestä sekä suhtautumista hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoituksen periaatteeseen. Tämän jälkeen tiedusteltiin vielä arvioita uudistuksen mahdollisista seuraamuksista omassa maakunnassa. Kysymyksenasettelut taustoitettiin seuraavasti.

”Tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Maan hallitus valmistelelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyvinvointialueiden (maakuntien) perustamista. Niiden tehtävänä olisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen sekä pelastustoimi. Hyvinvointialueita (Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntia) olisi 21, jonka lisäksi Helsinki vastaisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan. Hyvinvointialueiden (maakuntien) ylin päättävä elin valittaisiin suorilla vaaleilla v. 2022”.

Eteläsavolaisista neljännes (26 %) kannattaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille). Vastustajia on lähes joka toinen (45 %) ja epätietoisia reilu neljännes (29 %). Asukkaat suhtautuvat uudistukseen kielteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Etelä-Savossa miltei joka toinen (45 %) kannattaa hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymistä palveluiden tarpeen mukaan. Vain neljännes suhtautuu kielteisesti (24 %). Etelä-Savon asukkaat suhtautuvat rahoitusmalliin myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan maakunnassa ratkaisun myötä kolmen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Etelä-Savon asukkailla on pessimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Selvä enemmistö arvioi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla heikkenevän (64 %). Enemmistö uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja huonontuvan (59 %). Kaksi kolmesta otaksuu hyvinvointi- ja terveyserojen maakunnassa heikentyvän (65 %) verrattuna koko maahan. Asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat tuntuvasti pessimistisempiä kuin koko maan väestön keskimäärin.

Luottamuslistan kärjessä ovat Yle ja STT

Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen asettuvat Ylen TV- (75 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi) ja radiouutiset (74 %) sekä STT (73 %). Enemmistö eteläsavolaisista arvioi myös MTV3:n uutisten (69 %), oman maakunnan suurimman lehden (53 %) sekä Helsingin sanomien (53 %) ja paikallislehtien (51 %) uutisointien olevan luotettavaa.

Vähemmässä määrin luotetaan iltapäivälehtien (Ilta-Sanomat 26 % ja Iltalehti 23 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta moni katsoo, että ne eivät ole sen enempää luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin (9 %).

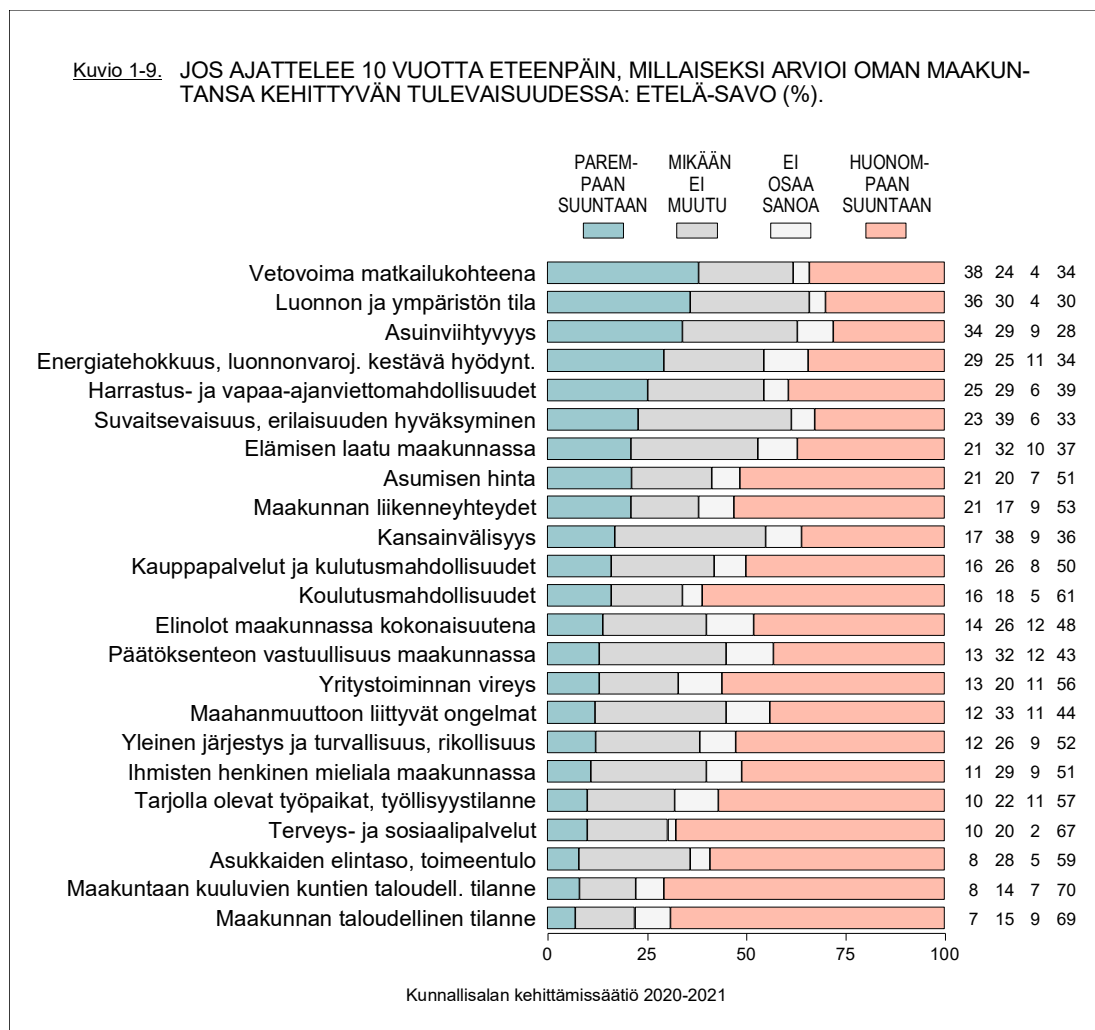
Etelä-Savossa asuvat luottavat maakunnan suurimpaan lehteen ja asuinkunnan paikallislehteen jonkin verran vähemmän kuin suomalaiset keskimäärin.

Tutkimuksen toteutus

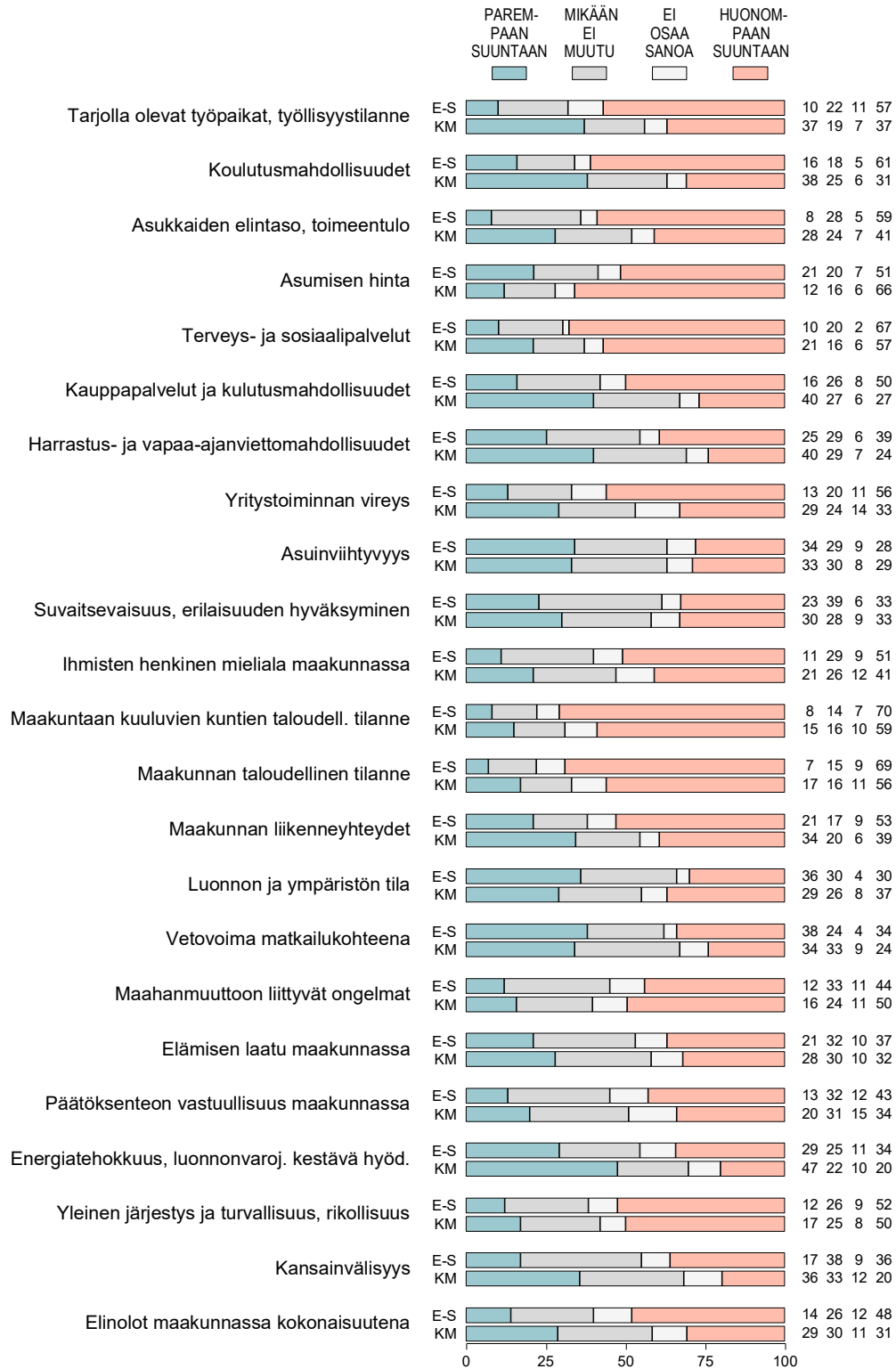
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin Etelä-Savossa 153. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on vajaat kahdeksan prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 516 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

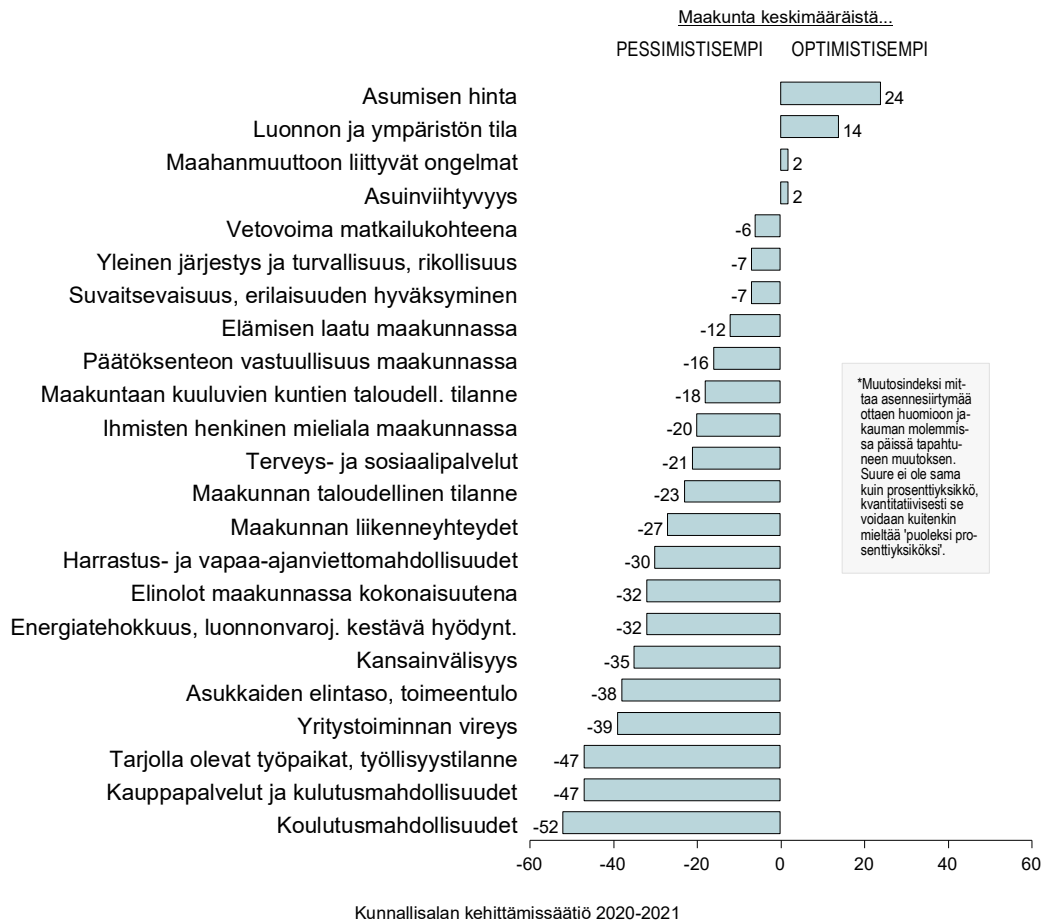

Kuvio 1-9v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

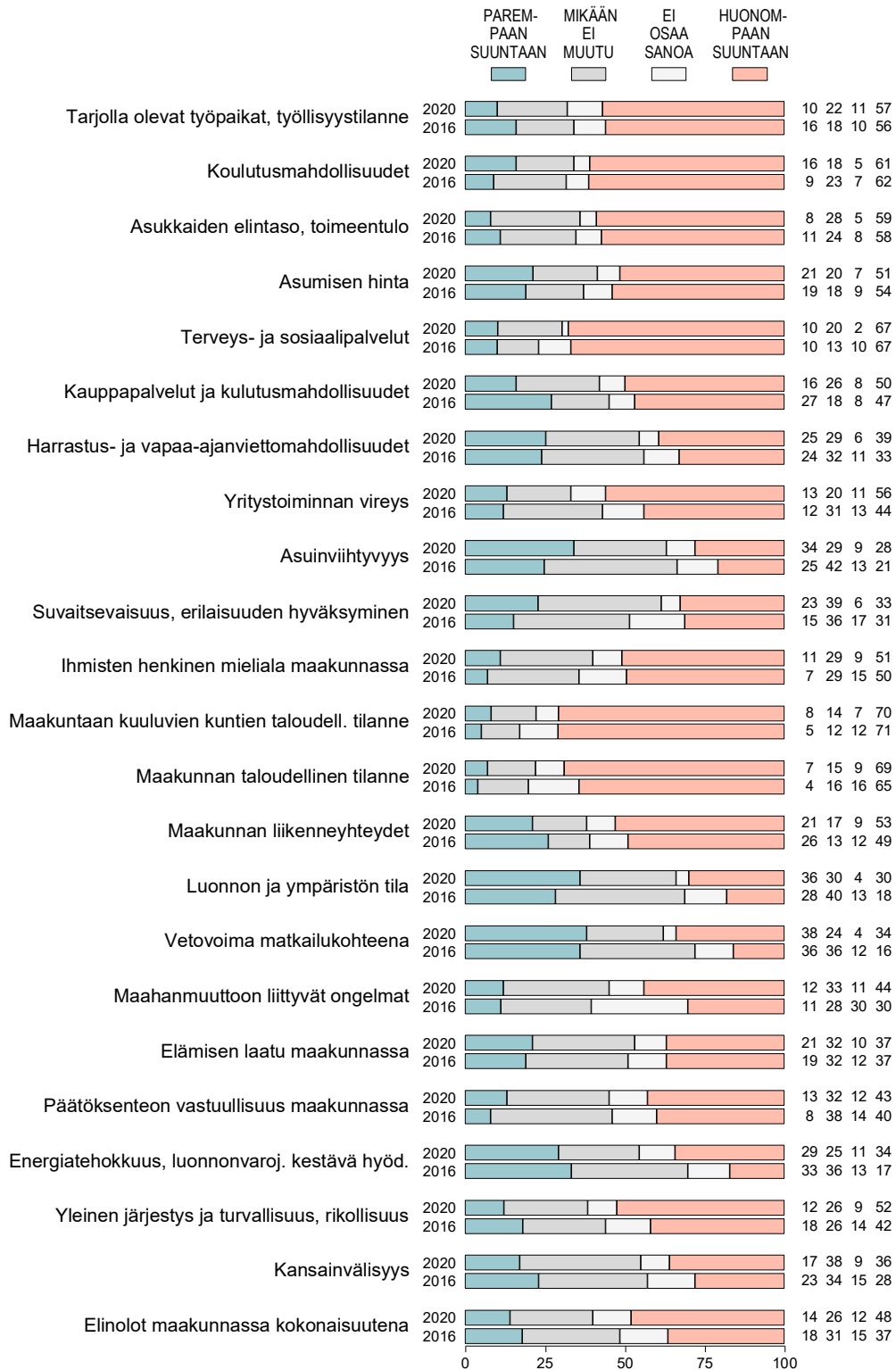

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 1-9vi. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN: ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA, ARVIOINTIEN EROT (poikkeamat muutosindeksilukuina*).

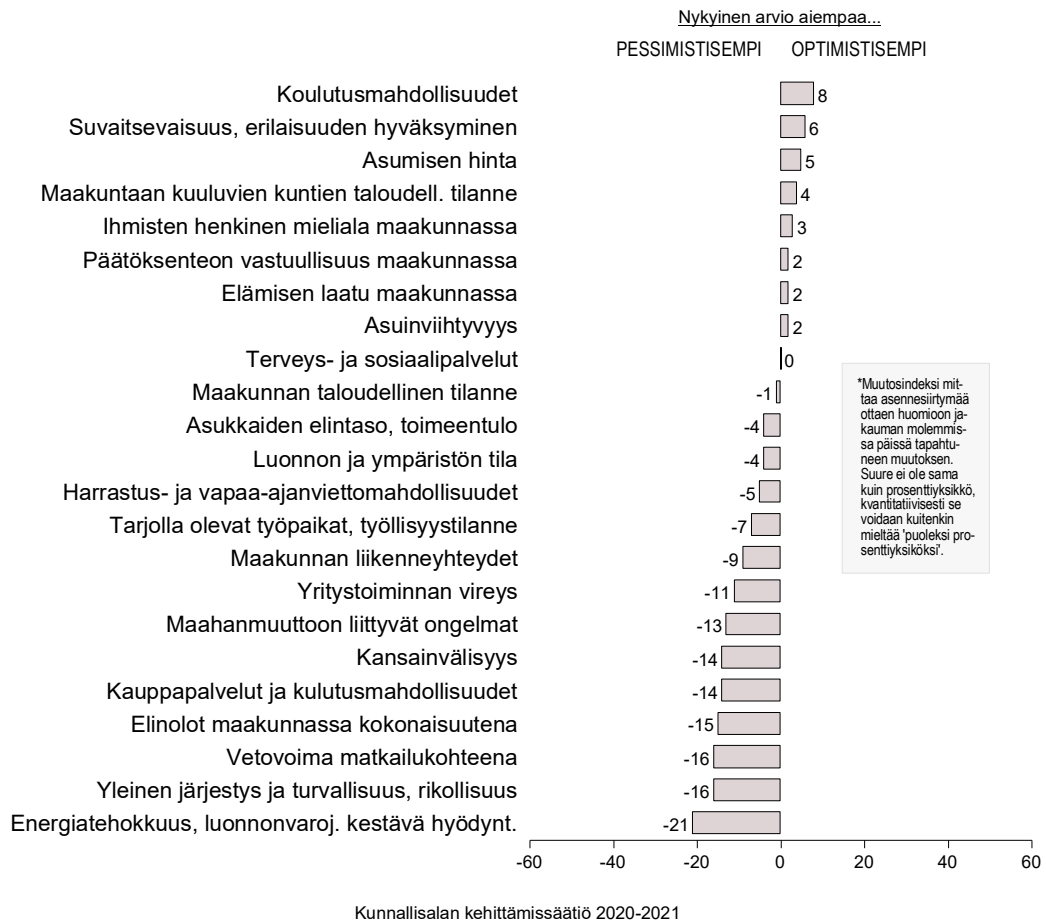

Kuvio 1-9t. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: ETELÄ-SAVO VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

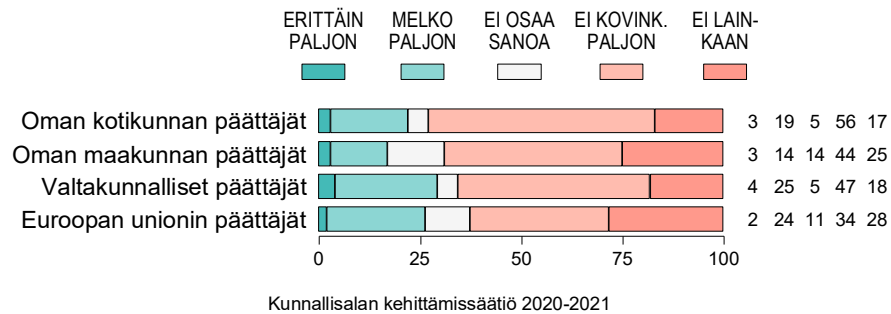

Kunnallisan kehittämissäätiö 2020-2021

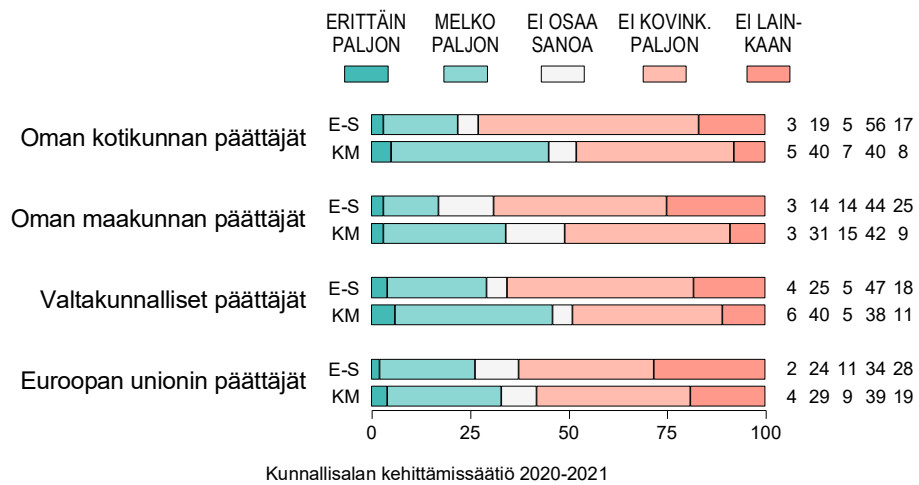
Kuvio 1-9ti. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: MUUTOKSET ODOTUKSISSA 2016 - 2020 / ETELÄ-SAVO (muutosindeksiluvut*).

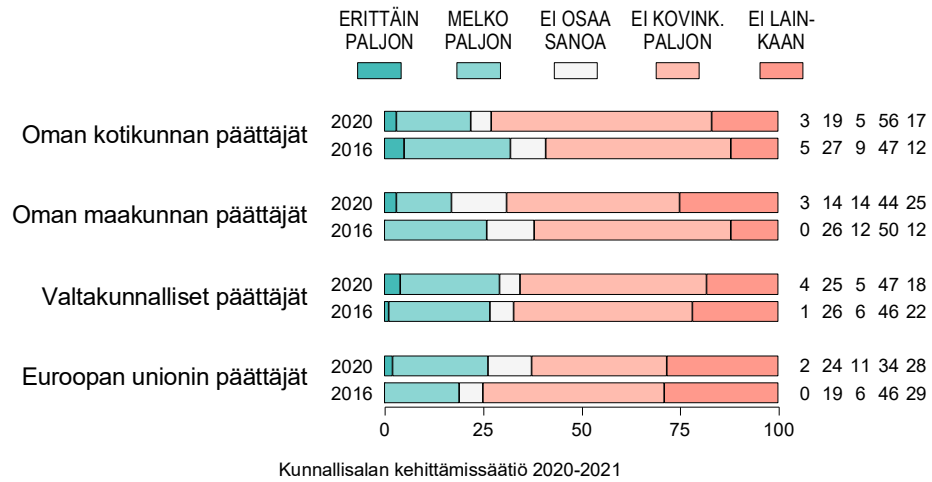
Kuvio 2-9. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: ETELÄ-SAVO (%).

Kuvio 2-9v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KO-KO MAA (KM, %).

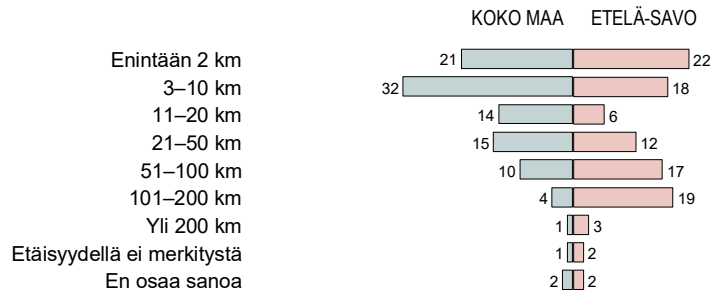

Kuvio 2-9t. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAU PÄÄTTÄJIIN: ETELÄ-SAVO VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

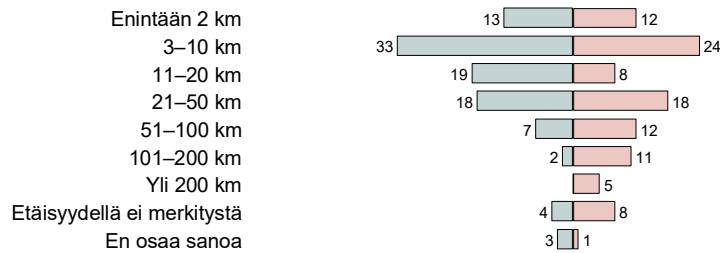

Kuvio 3-9v. SOPIVA ETÄISYYS KODISTA KESKUSTEN PALVELUIHIN JA VAPAA-AJAN ASUNNOLLE: ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

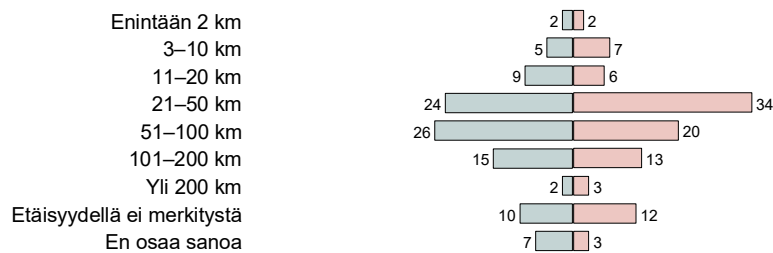
a) Mikä on nykyinen etäisyys kotoa sellaisen ison kaupungin keskustaan, jossa on tarjolla kaikki elämänpiiriin kuuluvat palvelut ja myös harvoin käytettävät erikoispalvelut

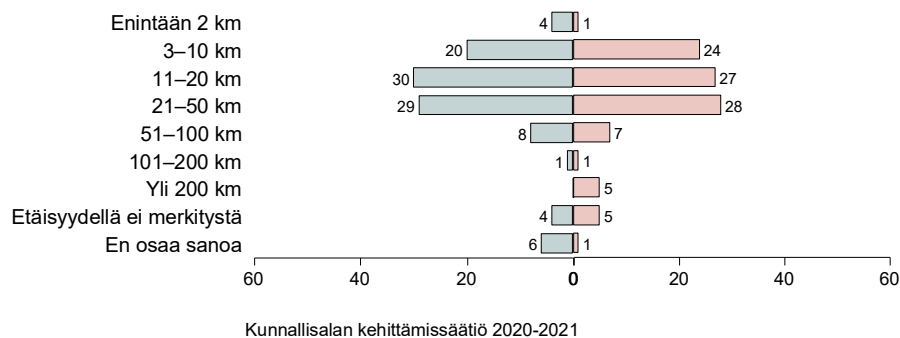
b) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa lähimmän, kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan

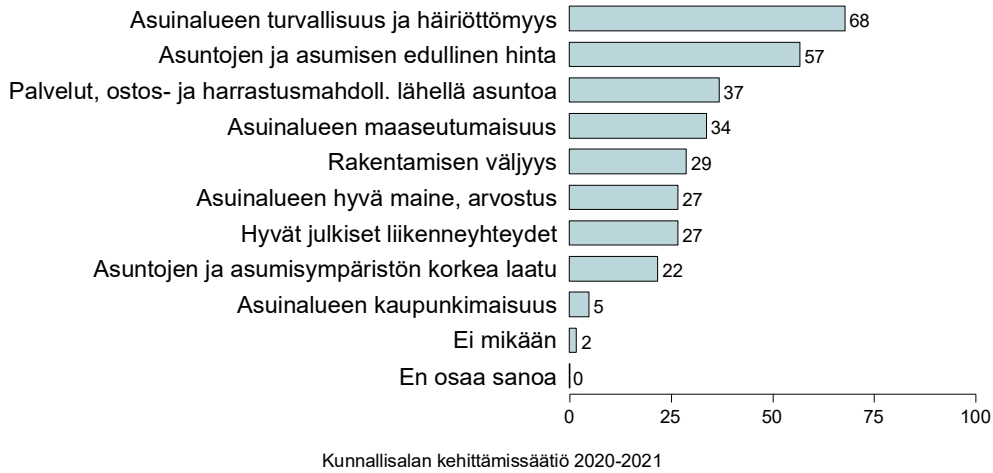
c) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa kesämökille tai vapaa-ajan asunnolle (ajatellen, että käytössä vapaa-ajan asunto)

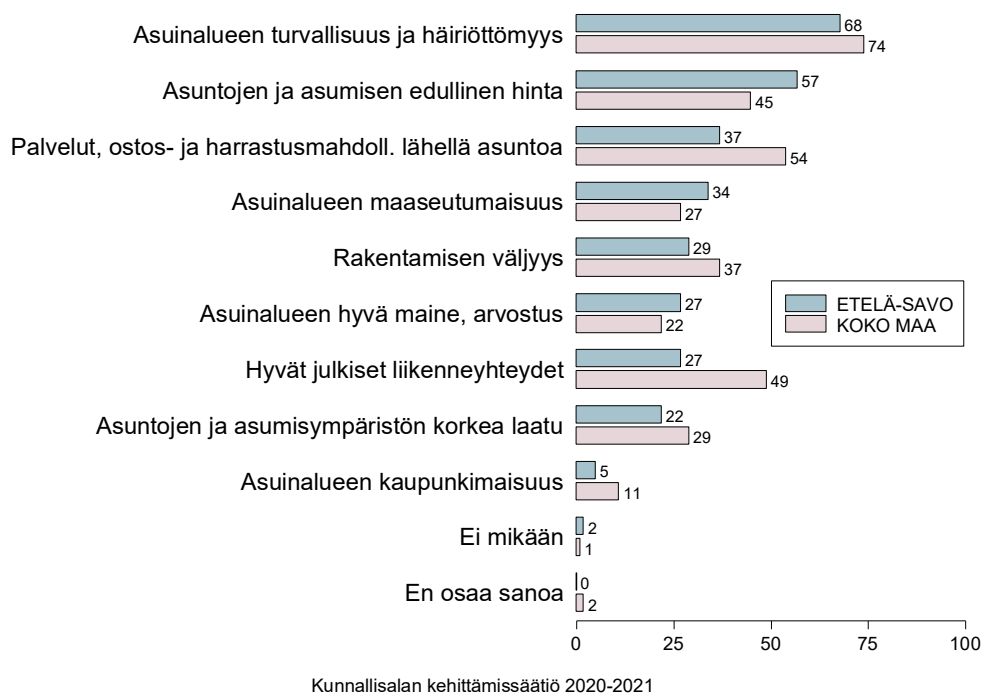
d) Jos asuisi maaseudulla, mikä olisi sopiva etäisyys lähimmän kaupungin keskustaan

Kuvio 4-9. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLIT-
TÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: ETELÄ-SA-
VO (enintään viisi valintaa, %).

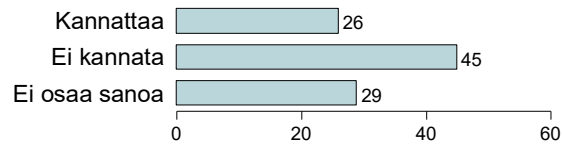

Kuvio 4-9v. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄ-
LITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA:
ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (enintään viisi valintaa, %).

Kuvio 5-9.

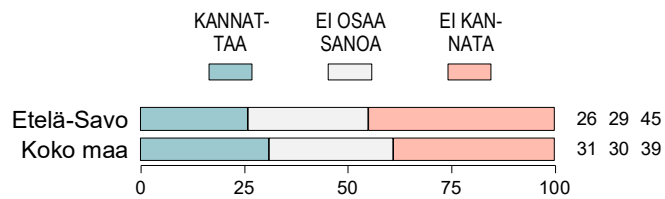
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): ETELÄ-SAVO (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 5-9v.

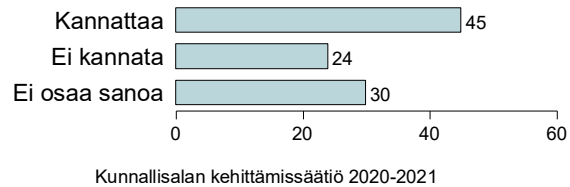
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

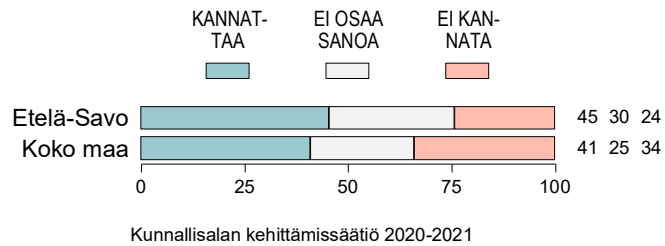
Kuvio 6-9.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: ETELÄ-SAVO (%).

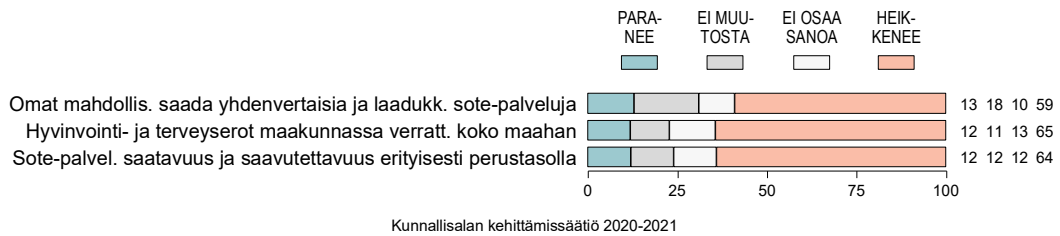

Kuvio 6-9v.

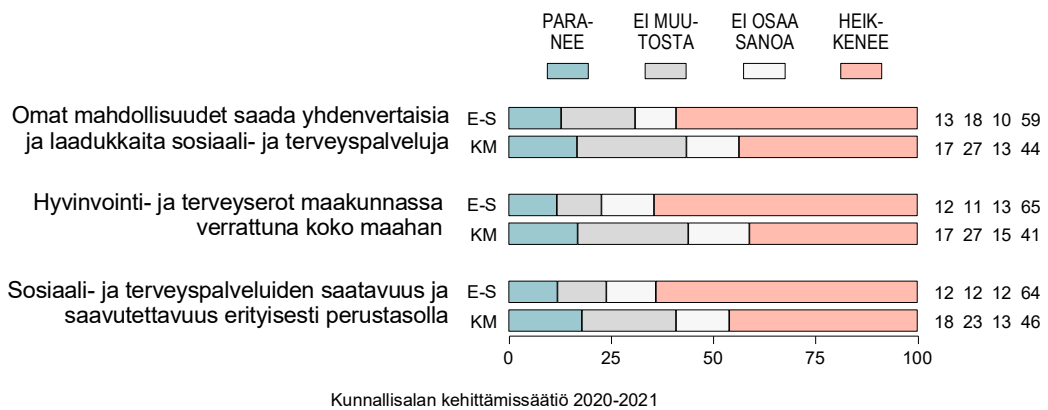
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

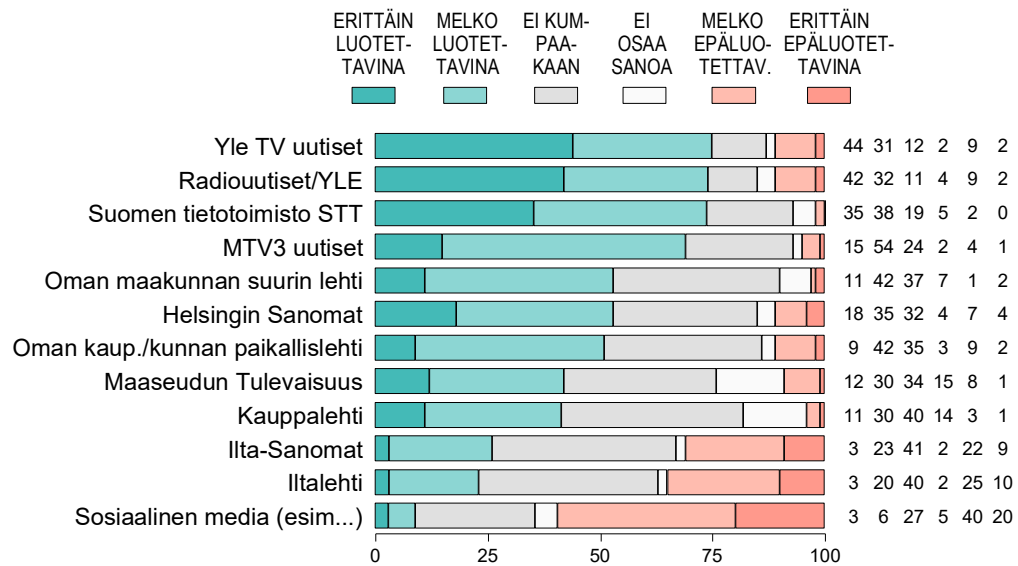
Kuvio 7-9. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: ETELÄ-SAVO (%).

Kuvio 7-9v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

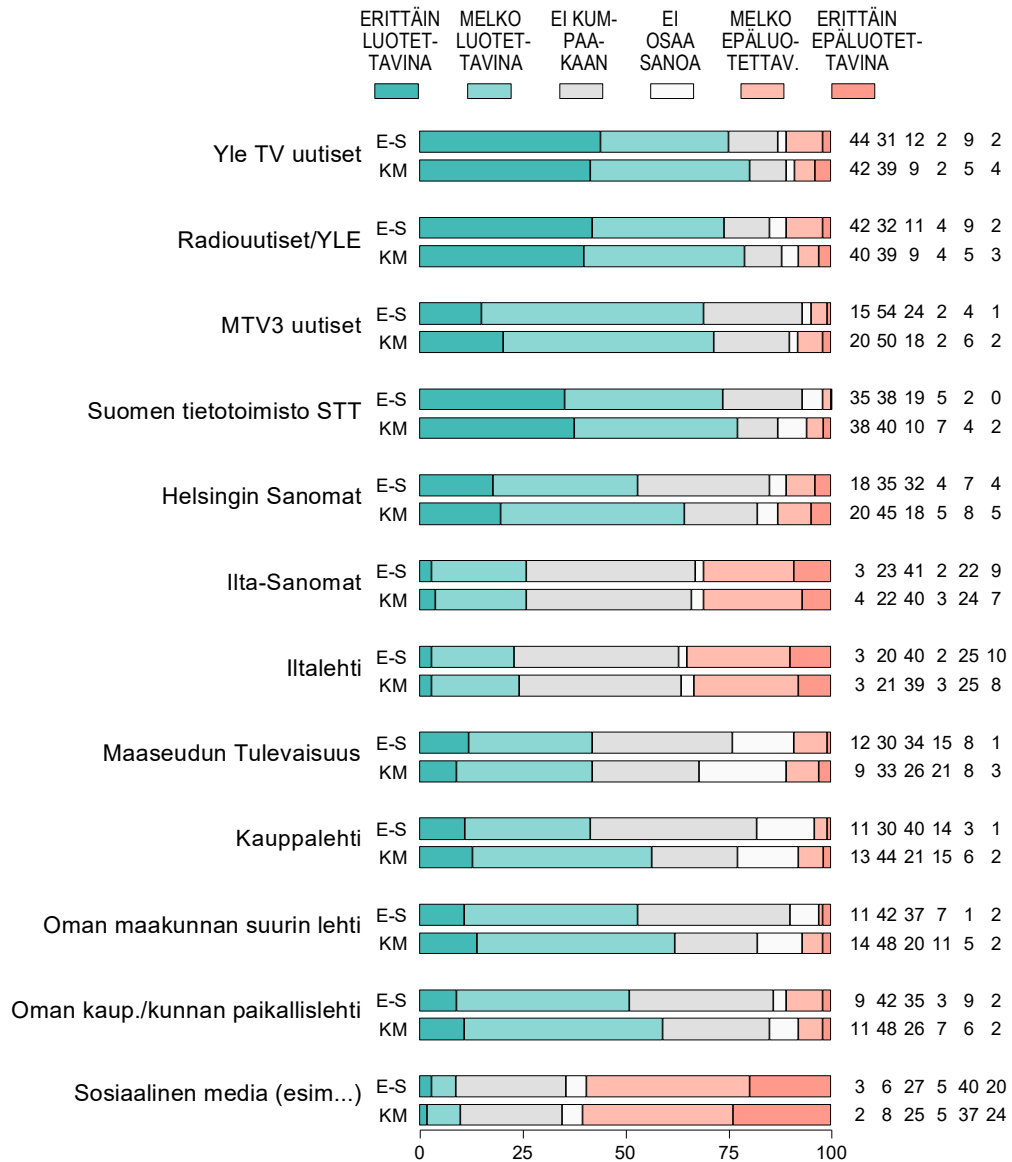

Kuvio 8-9. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: ETELÄ-SAVO (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 8-9v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

KAKS:N VALTUUTETTUKYSELY 2020 – ETELÄ-SAVO

Kuntavaalit ovat huhtikuussa 2021. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiö tiedusteli marraskuussa 2020 Webropol-kyselyllä nykyisiltä valtuutetuilta mielipiteitä valtuustotyöhön, ehdokkuuteen, soteen, keskeisiin kuntavaaliteemoihin ja median uutisoinnin luotettavuuteen. Kyselyyn vastasi 1362 valtuutettua Suomen 8999 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 15,1 %. Virhemarginaali koko aineistosta on suuntaansa 2,7 prosenttiyksikköä. Kyselyn loppuraportti ”[Kuntademokratia – Valtuutettukysely 2020](#)” on KAKSin sivuilla. Kyselyyn vastasi 66 valtuutettua Etelä-Savon 378 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 17,5 %.

Halukkuus lähteä ehdolle kuntavaaleihin

Halukkuutta lähteä ehdolle 2021 pidettäviin kuntavaaleihin kysyttiin seuraavasti: ”Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021. Oletko lähdössä ehdokkaaksi?” Vastausvaihtoehdot olivat: ”kyllä, en, en osaa sanoa”. Jatkokysymys kuului: ”Jos et lähde ehdokkaaksi, onko syynä ensisijaisesti: olen ollut jo riittävän kauan valtuustossa; valtuustotyöskentely ei motivoi minua tarpeeksi; ajan puute; ikä, terveys; muu syy, mikä?”

Valtakunnallisesti reilusti yli puolet valtuutetuista (56 %) aikoo lähteä ehdokkaaksi seuraaviin kuntavaaleihin huhtikuussa 2021. Noin joka viides (22 %) ei osaa vielä sanoa ja sama määrä (22 %) ei lähde enää ehdolle. Etelä-Savossa vain alle puolet (47 %) valtuutetuista on valmis ehdolle, joka reilu neljännes ei osannut sanoa ja vajaa neljännes ei ole lähdössä.

Valtuustotyön onnistuneisuus

Valtuutetuilta kysyttiin, miten he arvioivat kahdeksan eri valtuustotyöhön liittyvän asian kehittyneen kuluvan valtuustokauden aikana. Myös Etelä-Savossa valtuutetut katsoivat parhaiten saavuttaneensa itse työlleen asettamat keskeisimmät tavoitteet ja olevansa tyytyväisiä valtuustotyön onnistuneisuuteen kokonaisuudessaan. Muuta maata selvästi kriittisempiä oltiin valtuuston työskentelyilmapiiriin ja kotikunnan kehitykseen valtuustokaudella.

Kuntavaalien tärkeimmät asiat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemyksiä tulevien kuntavaalien keskeisistä teemoista kysymyksellä: ”Mihin asioihin haluaisit kuntavaaleissa kiinnitettävän huomiota; kuinka tärkeiksi koet seuraavat asiat kuntavaaleissa?” Vaihtoehtoja tarjottiin 25. Etelä-Savossa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut kuntatalous, terveyspalvelut, peruskoulut, työllisyys ja vanhustenhuolto. Toisessa päässä

ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana kuntaliitokset, joita kolme neljästä (74 %) valtuutetuista ei pidä tärkeänä.

Sote-uudistus

Kaupunkien ja kuntien valtuutetuilta kysyttiin kantoja pääministeri Sanna Marinin hallituksen tuolloin valmistelussa olleeseen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisesta (sote-uudistus). Hallituksen lopullinen esitys esiteltiin kyselyn jälkeen, joulukuussa.

Valtuutetuille esitetty kysymys kuului: ”Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksesta. Miten suhtaudut siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon (sekä pelastustoimen) tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille)?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Toinen kysymys kuului: ”Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoitus määräytyy palveluiden tarpeen mukaan eli esimerkiksi sen mukaan, miten sote-alueella sairastetaan. Kannatatko tällaista rahoituksen määrääntymistä vai et?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Kolmas kysymys kuului: ”Miten uskot seuraavien asioiden muuttuvan sote-ratkaisun myötä?” Kysyttävät asiat olivat palvelujen määrä, laatu, saatavuus; palvelujen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin sekä palvelujen tasavertaisuus maan eri puolilla. Vastausvaihtoehdot olivat: paranee, ei muutosta, en osaa sanoa, heikkenee.

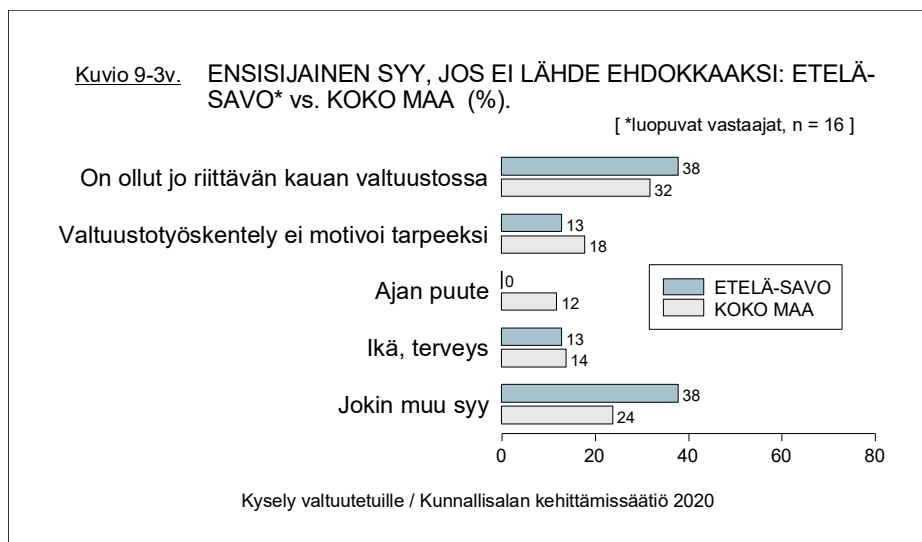
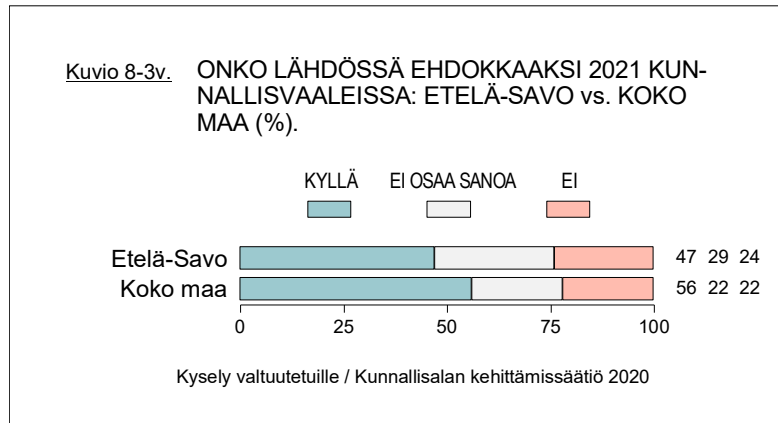
Eteläsavolaisista valtuutetuista vahva enemmistö (73 %) kannattaa sote-uudistusta ja sen palvelujen tarpeeseen perustuvaa rahoitusmallia (82 %). Sote -uudistuksen vastustajia on joka viides (20 %). Palvelujen määrän ja laadun osalta yli puolet arvioi, että palvelut voivat säilyä tai parantua.

Luotettavat uutisoijat

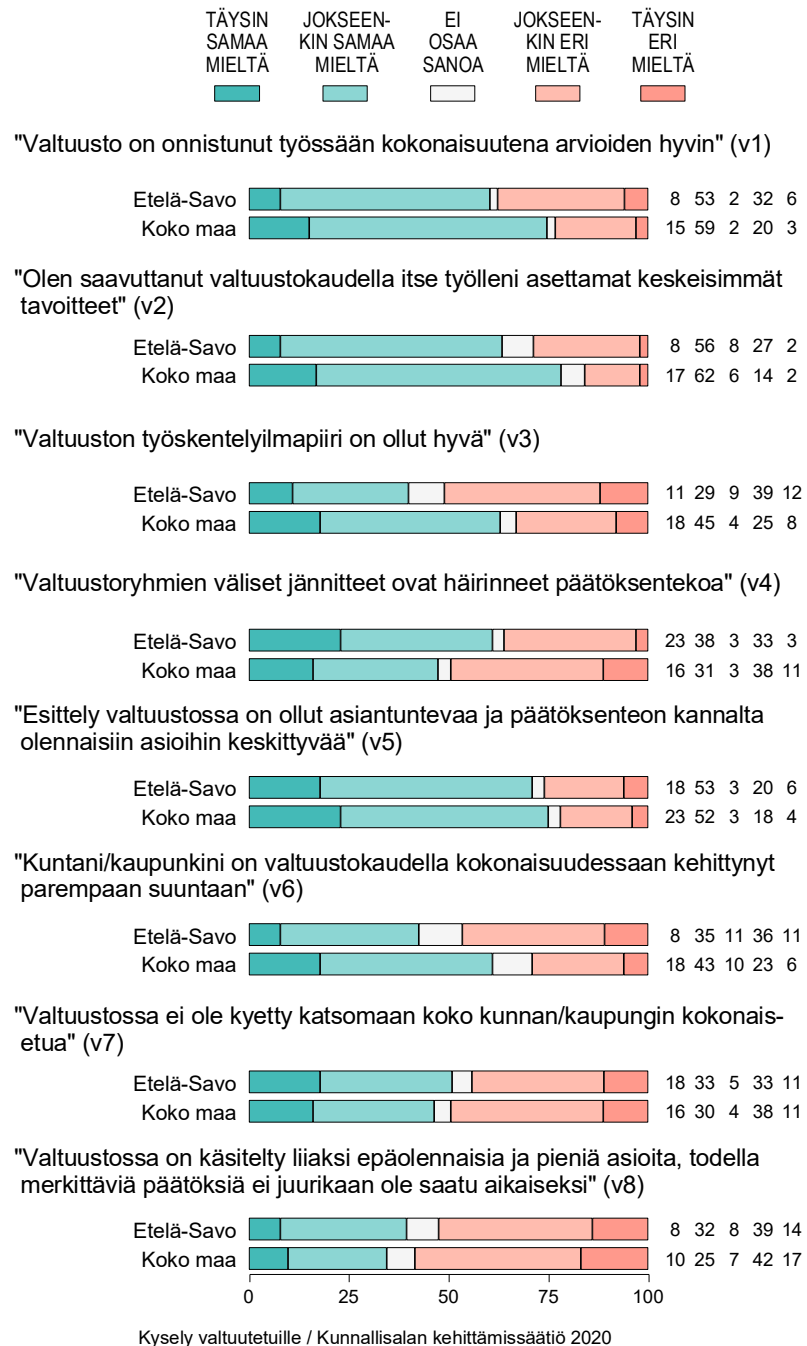
Valtuutetuilta kysyttiin näkemystä 12 eri tiedotusvälineen luotettavuutta uutisoijana. Kysymys kuului: ”Kuinka luotettavina pidät seuraavien tiedotusvälineiden uutisointia?”. Kysymys esitettiin 12 median, yhdeksän valtakunnallisen ja sosiaalisen median sekä maakunnan suurimman lehden ja oman paikallislehden osalta.

Etelä-Savossa valtuutetut luottivat eniten STT:n (85 %), Ylen radio- (82 %) ja tv - uutisiin (84 %). MTV:n (78 %), Helsingin Sanomien (68 %), Maaseudun Tulevaisuuden

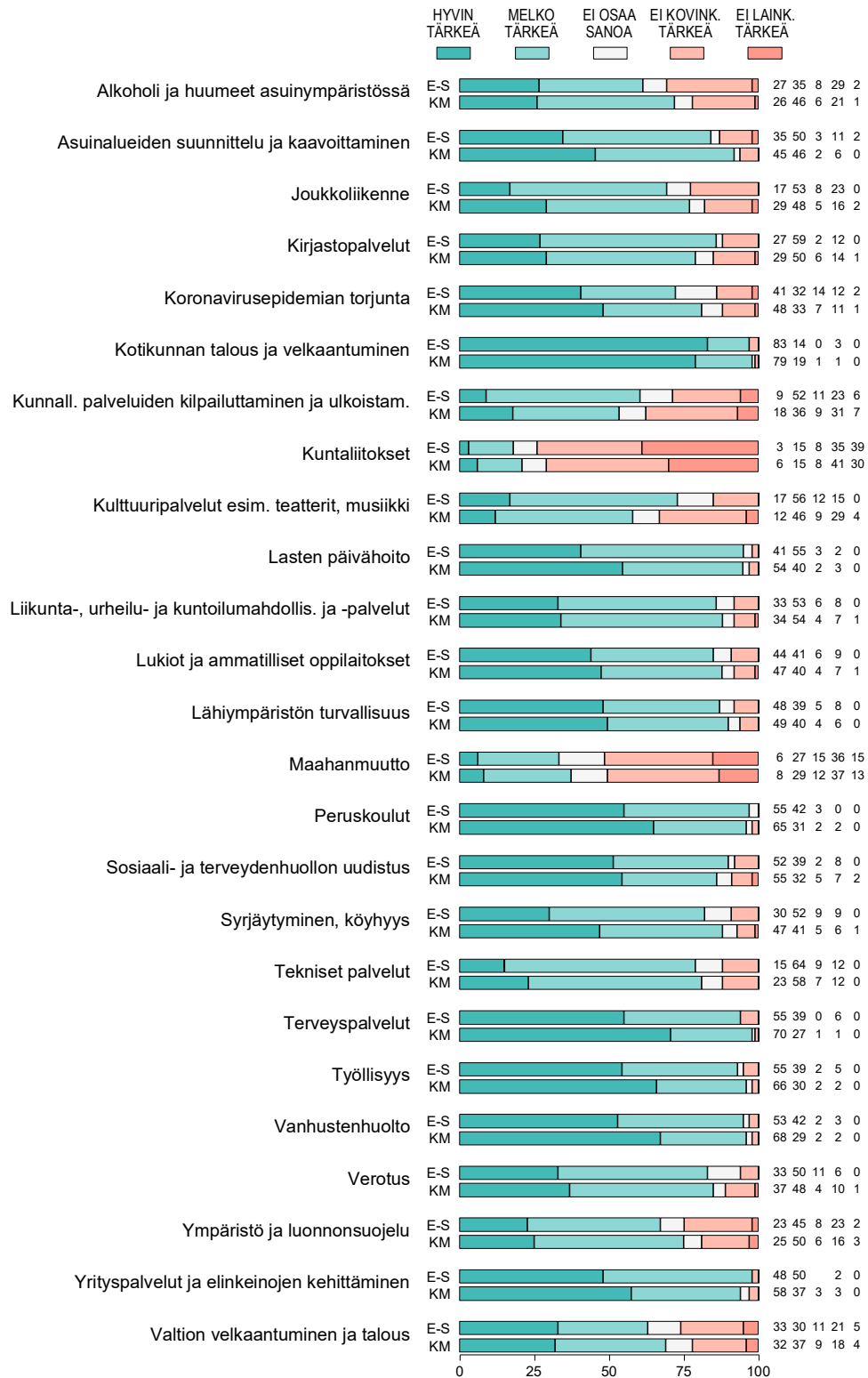
(58 %), Kauppalehden (65 %), maakunnan suurimman lehden (56 %) uutisointiin luotti enemmistö ja puolet (50 %) paikallislehden uutisointiin.

Kuvio 11-3v. MITEN ARVIOI ASIOIDEN KEHITTYNEEN KULUNEELLA VALTUUSTOKAUDELLA: ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

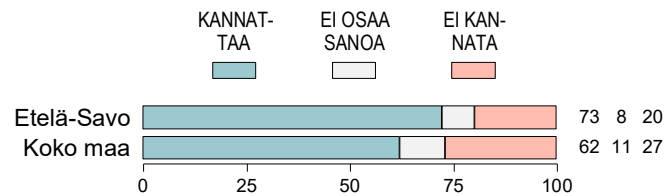
Kuvio 10-3v. KUINKA TÄRKEIKSI KOKEE ERI ASIAT KUNTAVAALEISSA/MIHIN HALUAISI KIINNITET-
TÄVÄN HUOMIOTA: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 12-3v.

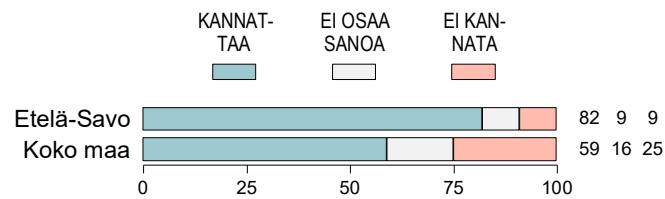
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETTÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

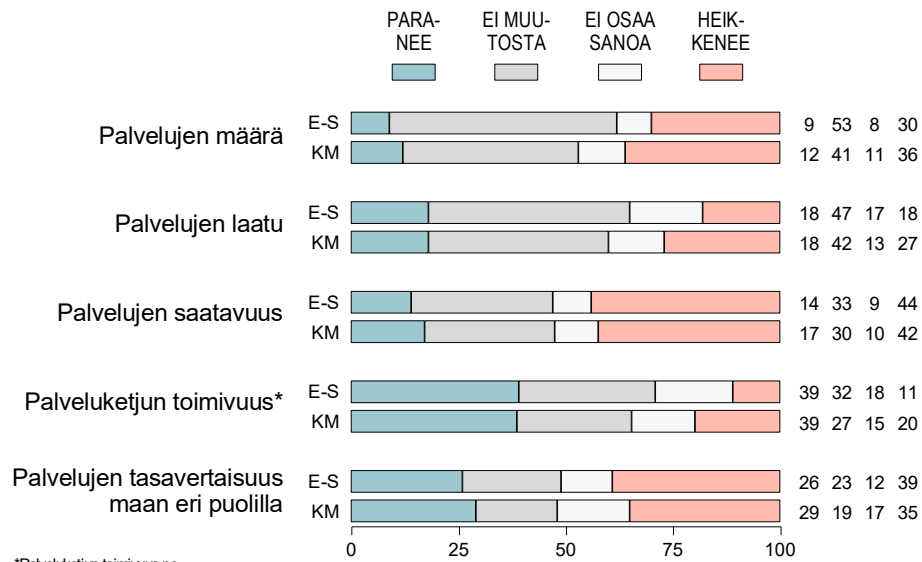
Kuvio 13-3v.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: ETELÄ-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

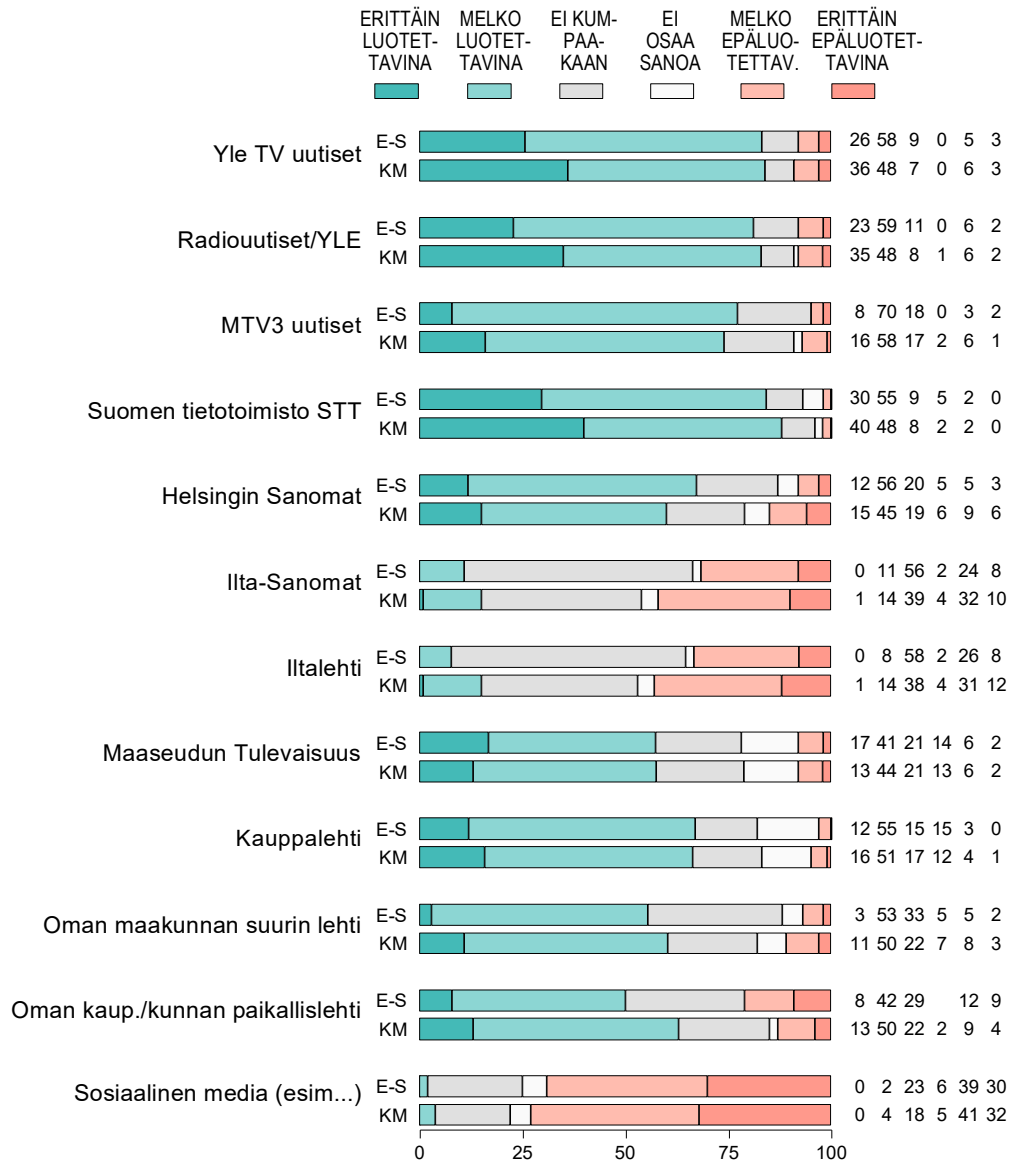
Kuvio 14-3v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palvelukehityksen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin.

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 15-3v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: ETELÄ-SAVO (E-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämssäätiö 2020